

Романюк О. І.

доктор політичних наук, доцент,
професор кафедри філософії та політології,
Харківська державна академія культури
(Україна, Харків), olexromanyuk@ukr.net

СТВОРЕННЯ НОВОГО ВІЙСЬКОВО-ПОЛІТИЧНОГО БЛОКУ ЯК СПОСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОЛЕКТИВНОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇН, ЩО МОЖУТЬ СТАТИ ОБ'ЄКТОМ АГРЕСІЇ З БОКУ РОСІЙСЬКОГО ІМПЕРІАЛІЗМУ

У статті аналізується проблема забезпечення національної безпеки України в умовах сучасної кризи світового порядку, спричиненої агресивними діями російського імперіалізму. Скептично оцінюючи шанси України щодо розробки стислий термін власної ядерної зброї та вступу в найближчий час до НАТО, автор висуває до обговорення пропозицію створення військово-політичного блоку країн, які можуть стати об'єктом російської агресії. Формуються мета та завдання блоку, визначаються його потенційні учасники, аналізуються наслідки, що випливатимуть з розбудови системи колективної безпеки країн Балтійсько-Чорноморського простору.

Ключові слова: національна безпека, система колективної безпеки, військово-політичний блок, військова агресія, російський імперіалізм.

Російська агресія проти України, що здійснюється всупереч фундаментальних положень Статуту ООН [1], Заключного акту Наради з безпеки та співробітництва в Європі [2], принципів діяльності ОБСЄ [3], Ради Європи [4] та інших міжнародних організацій, членом яких є Російська Федерація, а також її обов'язків, що впливають з Меморандуму про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї [5] та Договору про дружбу, співробітництво та партнерство між Україною та Російською Федерацією [6], підриває підвалини світового порядку, який було засновано після Другої світової війни, збережено з великими труднощами в роки холодної війни та усталено після загибелі комуністичного світу. Створюючи загрозу існуванню суверенної української держави, російська агресія значно актуалізує питання про обороноздатність нашої країни. Політичні та економічні санкції, що сьогодні застосовує до Росії цивілізований світ, поки що не спинили агресивні дії та експансіоністські наміри Кремля. Наявність у Росії великого ядерного потенціалу є чинником, що стримує застосування проти агресора заходів військового характеру. У такій ситуації виникає питання, що має робити Україна для захисту свого суверенітету та незалежності в умовах, коли супротивник значно переважає її в економічній та військовій сферах.

З цього питання у вітчизняному аналітичному середовищі протягом тривалого часу обговорюються дві основні пропозиції. Перша полягає у відмові Україні від без'ядерного статусу й розробки власної ядерної зброї [7; 8; 9; 10]. Друга стосується вступу України до НАТО [11; 12; 13; 14]. У даній статті я висуваю до обговорення третю пропозицію – створення військово-політичного блоку країн, які можуть стати об'єктом російської агресії внаслідок реалізації імперських планів кремлівського керівництва. Обґрунтування цієї пропозиції є головним завданням моєї статті.

Вади попередніх пропозицій

Проблема розробки власної ядерної зброї має чотири складових: 1) наявність науково-технічного потенціалу; 2) наявність необхідних матеріалів; 3) наявність коштів для фінансування проекту; 4) реакція на проект з боку міжнародного співтовариства. Науково-технічний

потенціал України дозволяє в доволі стислий термін (рік – два) провести роботи з проектування вибухового пристрою. У країні також мають значні запаси уранових руд та підприємства, що займаються їхнім видобутком та застосуванням, але відсутні такі, що можуть збагачувати уран до необхідної для виготовлення ядерної зброї якості. Розробка власної технології збагачення й будівництво відповідних промислових об'єктів можуть зайняти близько десяти років. Проте коштів для фінансування атомного проекту в нашій державі зараз немає. Вихід з договору про нерозповсюдження ядерної зброї неодмінно викликає негативну реакцію з боку міжнародного співтовариства, що може залишити Україну без зовнішньої підтримки (у тому числі й фінансової). Цим безумовно скористається Росія. Таким чином, спроба створення власної ядерної зброї не посилить, а послабить позиції України в протистоянні російській агресії.

Вступ України до НАТО – найпотужнішою системою колективної безпеки сучасного світу – здатний суттєво збільшити обороноздатність країни, оскільки відповідно п'ятої статті Вашингтонського договору збройний напад на одну або декілька країн альянсу розглядається як напад на всі країни альянсу [15]. Вступ до НАТО міг би забезпечити Україну “атомною парасолькою”. Але, поперше, вступ до НАТО передбачає тривалий багатоступеневий процес, що включає в себе чотири етапи (консультативний, переговорний, ратифікаційний, імплементаційний), передбачає політичний діалог, військову інтеграцію та відповідність країни низці критеріїв [16, с. 68-77]. Тому процес вступу до НАТО може тривати доволі тривалий час. Приміром, Албанія стала членом НАТО через десять років після підписання Плану дій з набуття членства в цій організації [17]. По-друге, сьогодні НАТО явно не бажає приймати до своїх лав країни, в яких не урегульовані військові та територіальні конфлікти з Росією. Це стосується не тільки України, але й Грузії та Молдови, яким відмовляють, боячись посилення конфронтації з Росією, навіть у підписанні Плану дій з набуття членства в НАТО. Примарність вступу України в найближчий час до НАТО посилюється тим, що рішення в цій організації ухвалюються консенсусом. Тобто, якщо одна з 28-ми країн-членів НАТО буде проти членства України, рішення прийняте не буде.

Мета та завдання нового військово-політичного блоку

Ураховуючи проблематичність реалізації перших двох пропозицій, я висуваю третю, сутність якої полягає в створенні нового воєнно-політичного блоку за участю України та інших держав, що можуть стати об'єктом військової агресії з боку російського імперіалізму. Цей блок територіально має охопити простір від Балтійського до Чорного моря. Можлива його назва – Організація Балтійсько-Чорноморського Договору (ОБЧД) / *англ.* Baltic-Black Sea Treaty Organization (BBSTO). Мета створення ОБЧД полягає в заснуванні ефективної системи колективної безпеки низки пострадянських та деяких інших країн, що були, є або можуть стати об'єктом агресії з боку російського імперіалізму. До основних завдань цього блоку слід віднести:

1) організація збройної колективної відсічі військовій агресії в разі нападу Росії на одну або декілька країн-учасників блоку;

2) військово-технічна та економічна кооперація країн-учасників блоку заради посилення їх оборонного потенціалу;

3) організація колективної протидії в разі застосування Росією економічних санкцій проти однієї або декількох країн-учасників блоку;

4) створення умов для деокупації територій низки країн-учасників блоку;

5) координація розвідувальної та контррозвідувальної діяльності країн-учасників блоку;

6) розвиток військового, політичного та економічного співробітництва з Північно-Атлантичним союзом.

Потенційні учасники ОБЧД

Окрім України до цього блоку мають увійти Грузія та Молдова – країни, що також після розпаду СРСР зазнали російської військової агресії. Значна частина їх території (Абхазія та Північна Осетія Грузії, Придністров'я Молдови) також окупована російськими військами. Повернення окупованих територій під свою юрисдикцію є найважливішими цілями зовнішньої політики цих країн. До того ж захоплення Грузії та Молдови, як і України та інших пострадянських країн, входить до стратегічного плану кремлівського керівництва з відновлення Російської імперії.

Членами нового військово-політичного блоку мають стати країни Балтії (Литва, Латвія та Естонія), які зазнали радянської окупації в 1940-му., внаслідок чого більш ніж на пів століття було знищено їх суверену державність. Участь балтійських країн мотивуватиме ще й те, що з боку Росії до них постійно висувуються претензії щодо утисків етнічних росіян та “російськомовного населення”, що може стати приводом для військової агресії. Особливо це стосується Латвії та Естонії, де кількість “російськомовного населення” становить третину населення. Те, що країни Балтії з 2004-го є членами НАТО, не має завадити їх входженню до ОБЧД, оскільки одна країна може бути учасником кількох військово-політичних блоків, що на різних просторах переслідують спільні цілі. Так, у свій час США та Велика Британія були одночасно членами трьох військово-політичних блоків (НАТО, СЕНТО та СЕАТО), членами двох блоків були Франція (НАТО та СЕАТО) та Туреччина (НАТО та СЕНТО). Належність балтійських держав до НАТО не дає повної гарантії їх безпеці, оскільки агресія може набути формизаколоту російської агентури (значна частина “російськомовного населення” країн Балтії піддається впливу російської пропаганди.), якій Росія надасть необхідну зброю. У такій ситуації НАТО може постерегтися щодо втручання у “внутрішній конфлікт”.

Важливою країною цього блоку, що зв'яже його балтійський та чорноморський сегменти, є ще одна країна НАТО – Польща. Польща має кордон з калінінградським анклавом Росії. Росія може вторгнутися в Польщу й через територію Білорусі, про що наочно засвідчили спільні російсько-білоруські стратегічні навчання “Захід 2009” та “Захід 2013” [18; 19]. Добре пам'ятаючи про роль російського імперіалізму в ліквідації польської державності

наприкінці XVIII століття та в 1939 році, Польща не хоче ще більшого наближення Росії до своїх кордонів і готова надавати підтримку Україні та країнам Балтії.

Потенційним учасником ОБЧД є Румунія, оскільки історично та етнічно ця країна пов'язана з Молдовою. Намагання Росії включити до свого складу Придністров'я зустрічає рішучий спротив з боку Румунії. У Румунії, як і в Молдові, існує потужний рух за об'єднання цих країн в єдину державу, проте Росія є головним чинником, що заважає цьому процесу.

Не виключено, що до цього блоку можуть приєднатися Угорщина, Словаччина та Чехія, які теж не хочуть наближення до своїх кордонів Росії, розуміючи чим це може скінчитися. Вступ до ОБЧД цих країн мотивуватиме історична пам'ять про жорстке придушення радянською армією антикомуністичного народного повстання 1956-го в Угорщині, радянську окупацію Чехо-Словаччини та придушення “Празької весни” в 1968-му.

До ОБЧД може увійти й Азербайджан, який безпосередньо не є причорноморською країною, але його національна безпека пов'язана з цією зоною. Значну частину території Азербайджану (Нагірний Карабах) окупає Вірменія, яка поступово перетворюється насаделіта Росії. На території Вірменії (в місті Гюмрі) знаходиться потужна російська військова база [20]. У вірмено-азербайджанському конфлікті Росія сьогодні фактично підтримує Вірменію. Сутність російських пропозицій щодо врегулювання цього конфлікту полягають у створенні на території Азербайджану російської військової бази (нібито для “урівноваження позиції сторін”) та введення в зону конфлікту російських “миротворчих сил” [21]. Проте, пам'ятаючи про роль Росії в організації закатів Сурета Гусейнова та Алькрама Гумматовав 1993-му, керівництво Азербайджану навряд чи пристане на такі пропозиції, що потягне за собою посилення російського тиску та організації провокацій проти цієї країни.

Існує ймовірність входження до ОБЧД Туреччини, яку спричиняє низка чинників. По-перше, Туреччину непокоїть посилення військової могутності Росії біля своїх сухопутних кордонів та на Чорному морі. По-друге, вона не забула про давню мету російського імперіалізму щодо “звільнення Константинополя” та оволодіння проливами Босфор і Дарданелли. По-третє, Туреччина надає велику допомогу етнічно близькому Азербайджану в його зусиллях щодо зміцнення незалежності та збереження територіальної цілісності (зокрема в конфлікті навколо Нагірного Карабаху). По-четверте, Туреччина підтримує етнічно близький кримськотатарський народ (до того ж у Туреччині мешкають декілька мільйонів нащадків кримських татар) в його боротьбі проти російської окупації Криму. Залучення цієї країни до ОБЧД здатне суттєво посилити потенціал блоку, бо за своєю могутністю армія Туреччини посідає восьме місце серед армій світу [22].

Таблиця 1

Країни – потенційні учасники ОБЧД та їх мотивації до вступу

Країни	Територія (кв. км.)	Населення (тис. людей)	Мотивації до вступу
Україна	603.700	46.315	Російська агресія 2014 р., окупація Криму, політична та військова підтримка сепаратистів на Донбасі.

Країни	Територія (кв. км.)	Населення (тис. людей)	Мотивації до вступу
Грузія	69.700	4.385	Підтримка Росією абхазьких та південноосетинських сепаратистів, російська агресія 2008 р., окупація Абхазії та Північної Осетії
Молдова	33.843	3.396	Окупація російськими військами Придністров'я, підтримка Росією Придністровської Молдавської Республіки.
Румунія	237.500	22.277	Підтримка етнічно близької Молдови, створення умов для возз'єднання румунського етносу
Литва	65.200	3.484	Загроза російської окупації, заяви Росії про утиски етнічних росіян та російськомовного населення в цих країнах, пам'ять про 1940 р.
Латвія	64.589	2.267	
Естонія	46.227	1.341	Небажання наближення Росії до своїх кордонів, пам'ять про напад СРСР на Польщу в 1939 р., придушення радянськими військами народного повстання 1956 р. в Угорщині, "празької весни" 1968 р. у Чехословаччині
Польща	312.685	38.636	
Угорщина	93.030	10.059	
Словаччина	48.845	5.431	
Чехія	78.866	10.241	Підтримка Росією Вірменії, яка окупує Нагірний Карабах.
Азербайджан	86.600	9.235	
Туреччина	780.580	71.157	Посилення військового потенціалу Росії у Вірменії та на Чорному морі, підтримка етнічно близьких Азербайджану та кримськотатарського народу

Слід відмітити, що в даний час формуються передумови для створення системи колективної безпеки країн, що можуть стати об'єктом з боку російського імперіалізму. Посилюється не тільки політична та дипломатична їх підтримка одна одної, але й поглиблюється співпраця у військовій сфері. Так, нещодавно було досягнуто домовленості про створення литовсько-польсько-української військової бригади [23]. З'явилося повідомлення про те, що Азербайджан і Туреччина приступили до формування єдиної армії. [24].

Наслідки створення ОБЧД (замість висновків)

Створення ОБЧД тягне за собою наступні наслідки.

По-перше, виникає потужна система колективної безпеки країн, що можуть стати об'єктом агресії з боку російського імперіалізму. Загальна територія країн потенційних учасників ОБЧД дорівнює 2.521.365 кв. км., що унеможливує ведення Росією успішних військових дій на такій території. Сукупний людський ресурс країн потенційних учасників ОБЧД дорівнює 205.947 тис. людей, щонайменше в півтора рази перевищує російський (142.857 тис.). Хоч їх спільний військовий потенціал сьогодні поступається російському, але існує реальна можливість швидко довести його неядерний компонент до рівня, що перевершить російський. Таким чином, Росію буде позбавлено можливості виграти неядерну війну проти альянсу цих держав. Належність дев'яти з них до НАТО завадить застосування Росією атомної зброї.

По-друге, виникне оперативніший механізм прийняття рішень з протидії агресії, ніж той, що існує в НАТО. На відміну від Північно-Атлантичного блоку, багато країн якого досить віддалені від Росії й сьогодні не відчують себе як потенційний об'єкт російської агресії, країни ОБЧД краще розуміють небезпеку з боку російського імперіалізму, а тому готові діяти більш рішуче.

По-третє, зменшиться навантаження мілітарних статей на державні бюджети країн потенційних учасників блоку (в тому числі й України). Функціонування системи колективної безпеки в декілька разів дешевше, ніж організація індивідуального спротиву агресії;

По-четверте, створюються умови для поживлення економічного розвитку України. У процесі військово-технічної кооперації країн-учасників блоку неодмінно активно використовуватиметься військово-промисловий потенціал України: танко-, корабле-, літако-, ракетобудування.

Безумовно, ОБЧД матиме явну антиросійську спрямованість, але це спричиняє агресивна політика сучасного російського керівництва, його намагання відродити російську імперію та біполярний світ. Якщо в Росії відбудуться демократичні зміни й вона відмовиться від імперіалістичної політики, звільнить окуповані території та буде сприяти миру й безпеці в цьому регіоні, необхідність в існуванні такого блоку відпаде й він може саморозпуститися.

Список використаних джерел

1. Статут Організації Об'єднаних Націй [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://unic.un.org/aroundworld/unics/common/documents/publications/uncharter/UN%20Charter_Ukrainia_n.pdf
2. Заключительный акт Совещания по безопасности и сотрудничеству в Европе (Хельсинки, 1 августа 1975 года) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_055
3. Vienna Document 2011 on Confidence- and Security-building Measures (Vienna on 30 November 2011) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.osce.org/fsc/86597?download=true>
4. Statute of Council Europe (London, 5.V.1945) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/Html/001.htm>
5. Меморандум про гарантії безпеки у зв'язку з приєднанням України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї (Будапешт, 5 грудня 1994 року). [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/998_158
6. Договір про дружбу, співробітництво і партнерство між Україною і Російською Федерацією (Київ, 31 травня 1997 року) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/643_006
7. Кудин Д. Ядерний статус та ядерна зброя в Україні [Електронний ресурс] / Д. Кудин. – Режим доступу: <http://technocrat.org.ua/yaderniy-status-ta-yaderna-zbroya-v-ukrayi/>
8. Майданюк В. Чи може Україна відновити ядерний арсенал? [Електронний ресурс] / В. Майданюк. – Режим доступу: http://vgolos.com.ua/articles/chy_mozhe_ukraina_vidnovyty_yaderny_u_arsenal_151830.html
9. Рябих В. Чи врятує Україну ядерна дубинка? [Електронний ресурс] / В. Рябих. – Режим доступу: <http://ua.comments.ua/politics/226431-chi-vryatuie-ukrainu-yaderna-dubinka.html>
10. Трегуб Г. Від уранової руди до атомної зброї [Електронний ресурс] / Г. Трегуб. – Режим доступу: <http://tyzhden.ua/Economics/107857>
11. Надольський Й. Розширення НАТО та перспективи України [Електронний ресурс] / Й. Надольський. – Режим доступу: <http://natoua.org/news.php?nid=25>
12. Палій О. Вступ до НАТО: 20 проти 6 на користь України [Електронний ресурс] / О. Палій. – Режим доступу: <http://www.pravda.com.ua/articles/2006/05/29/3111403/>
13. Чи потрібно Україні бути в НАТО? 12 аргументів “за”. Молодь ламає старі стереотипи: збірка статей / за ред. С. Кононенка. – К.: Техносоюз, 2006. – 240 с.
14. Джердж С. Ф. Україна–НАТО: співробітництво заради безпеки / С. Ф. Джердж– К.: Товариство “Знання” України, 2007. – 96 с.
15. The North Atlantic Treaty (Washington D. C., 4 April 1949) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nato.int/cps/ru/SID-6046CC28-1986E9B9/natolive/official_texts_17120.htm?bInSublanguage=true&selectedLocale=en&submit.x=9&submit.y=3&submit=select

16. Критерії членства в СОТ, ЄС та НАТО. Інтеграційні перспективи України / за ред. І. І. Жовкви. – Вид. 3, доп. та перероб. – К.: Ін-тут Євро-Атлантичного співробітництва, 2007. – 84 с.

17. Albania – NATOrelations [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://en.wikipedia.org/wiki/Albania%E2%80%93NATO_relations

18. Российско-белорусские военные учения вызвали обеспокоенность НАТО [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zoom.cnews.ru/rnd/news/line/rossijskobeloruskie_voennye_ucheniya_vyzvali_obespokoennost_nato

19. Российско-белорусские учения “Запад-2013” – возвращение армии Союза? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.novoross.info/politiks/20442-rossijsko-beloruskie-ucheniya-zapad-2013-vozvraschenie-armii-soyuza.html>

20. Russian 102-nd Military Base [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://en.wikipedia.org/wiki/Russian_102nd_Military_Base

21. Москва даст “военные гарантии миру” в Закавказье [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.blackseanews.net/read/85421>

22. Countries Ranked by Military Strength 2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.globalfirepower.com/countries-listing.asp>

23. Парубій домовився про створення литовсько-польсько-української бригади [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.5.ua/ukrajina/politika/item/381004-parubii-domovyvsia-pro-stvorennia-lytovsko-polsko-ukrainskoi-bryhady>

24. Азербайджан і Туреччина можуть об'єднати свої армії [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dt.ua/WORLD/azerbaydzhan-i-turechchina-mozhut-ob-yednati-svoyi-armiyi-126250_.html

References

1. Statut Organizaciyi Ob'yednanykh Nacyi [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://unic.un.org/aroundworld/unics/common/documents/publications/uncharter/UN%20Charter_Ukrainian.pdf

2. Zaklyuchitelnyy act Sovyeschanya po bezopasnosti i sotrudnichestvu v Evropie (Helsinki, 1 avgusta 1975 goda) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_055

3. Vienna Document 2011 on Confidence- and Security-building Measures (Vienna on 30 November 2011) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.osce.org/fsc/86597?download=true>

4. Statute of Council Europe (London, 5.V.1945) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://conventions.coe.int/Treaty/en/Treaties/Htm/001.htm>

5. Memorandum pro garantiyabezpeky u zvyazku z pryednannam Ukrainy do Dogovoru pro nerazpovsvudrzhennya yadernoyi zbrovi (Budapesht, 5 grudnya 1994 roku) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/998_158

6. Dogovir pro druzhbu, spivrobitnyctvo i partnerstvo mizh Ukrainoyu i Rosiyskoyu Federaciyevu (Kyvv, 31 travnya 1997 roku) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/643_006

7. Kudyn D. Yadernyy status ta yadernazbrova v Ukraini [Електронний ресурс] / D. Kudyn. – Режим доступу: <http://technocrat.org.ua/yaderniy-status-ta-yaderna-zbroya-v-ukrayi/>

8. Maydanyuk V. Chy mozhe Ukraina vidnovyty yadernyy arsenal? [Електронний ресурс] / V. Maydanyuk. – Режим доступу: http://vgoles.com.ua/articles/chy_mozhe_ukraina_vidnovyty_yadernyy_arsenal_151830.html

9. Ryabykh V. Chy vryatuie Ukrainu yaderna dubinka? [Електронний ресурс] / V. Ryabykh. – Режим доступу: <http://ua.comments.ua/politics/226431-chi-vryatuie-ukrainu-yaderna-dubinka.html>

10. Trehub H. Vid uranovoyi rudy do atomnovoї zbrovi [Електронний ресурс] / H. Trehub. – Режим доступу: <http://tyzhden.ua/Economics/107857>

11. Nadol'skiyiv, Y. Rozshyrennya NATO ta perspektivy Ukrainy [Електронний ресурс] / Y. Nadol'skiyiv. – Режим доступу: <http://natoua.org/news.php?nid=25>

12. Paliy O. Vstup do NATO : 20 proty 6 na koryst' Ukrainy [Електронний ресурс] / O. Paliy. – Режим доступу: <http://www.pravda.com.ua/articles/2006/05/29/3111403/>

13. Chy potribno Ukraini buty v NATO? 12 arguventiv “za”. Molod' lamaye stari stereotypy : zbirka statey / zared. S. Kononenka. – K.: Tekhnosoyuz, 2006. – 240 s.

14. Dzherdzh S. F. Ukraina–NATO : spivrobitnyctvo zarady bezpeky / S. F. Dzherdzh. – K.: Tovarystvo “Znannya” Ukrainy, 2007. – 96 s.

15. The North Atlantic Treaty (Washington D. C., 4 April 1949) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.nato.int/cps/ru/SID-6046CC28-1986E9B9/natolive/official_texts_17120.htm?blnSublanguage=true&selectedLocale=en&submit.x=9&submit.y=3&submit=select

16. Kryteriiv chlenstva vSOT, ESta NATO. Integraciyni perspektivy Ukrainy / za red. I. I. Zhovkvy. – Vyd. 3, dop. tapererob. – K.: In-tut Evro-Atlantychnogo spivrobitnyctva, 2007. – 84 s.

17. Albania – NATO relations [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://en.wikipedia.org/wiki/Albania%E2%80%93NATO_relations

18. Rossiysko-beloruskive voyennyye ucheniya vyzvali obespekoyennost' NATO [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zoom.cnews.ru/rnd/news/line/rossijskobeloruskie_voennye_ucheniya_vyzvali_obespokoennost_nato

19. Rossiysko-beloruskiye ucheniya “Zapad-2013” – vozvraschenie armii-Soyuza? [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.novoross.info/politiks/20442-rossijsko-beloruskie-ucheniya-zapad-2013-vozvraschenie-armii-soyuza.html>

20. Russian 102-nd Military Base [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://en.wikipedia.org/wiki/Russian_102nd_Military_Base

21. Moskva даст “voennyye garantii miru” v Zakavkaz'ye [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.blackseanews.net/read/85421>

22. Countries Ranked by Military Strength 2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.globalfirepower.com/countries-listing.asp>

23. Parubiy domovyvsya pro stvorennya lytovsko-pol'sko-ukrainskoyi bryhady [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.5.ua/ukrajina/politika/item/381004-parubii-domovyvsia-pro-stvorennia-lytovsko-polsko-ukrainskoi-bryhady>

24. Azerbaydzhan i Turechchina mozhut ob'yednati svoyi armiyi [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://dt.ua/WORLD/azerbaydzhan-i-turechchina-mozhut-ob-yednati-svoyi-armiyi-126250_.html

Romanuk O. I., doctor of political science, associate professor, professor of philosophy and political science department, Kharkiv State Academy of Culture (Ukraine, Kharkiv), olexromanyuk@ukr.net

Creating a new military-political alliances as a way to collective security of the countries, that may be subject aggression by russian imperialism

This article analyzes the problem of Ukrainian national security in today's world order crisis which is caused by the aggressive actions of Russian imperialism. Assessing skeptically chances of Ukrainian state to develop its own nuclear weapon in a short time and join NATO in the nearest future, the author puts forward a proposal to discuss the creation of military-political alliance of countries which may be the subject to Russian aggression. He defines the purposes and objectives of this alliance, determines its potential participants, and analyze the ensuring consequences from the creation of collective security system in the Baltic-Black Sea area.

Keywords: national security, collective security system, military-political bloc, military aggression, Russian imperialism

Романюк А. И., доктор политических наук, доцент, профессор кафедры философии и политологии, Харьковская государственная академия культуры (Украина, Харьков), olexromanyuk@ukr.net

Создание нового военно-политического блока как способ обеспечения коллективной безопасности стран, которые могут стать объектом агрессии со стороны российского империализма

В статье анализируется проблема обеспечения национальной безопасности Украины в условиях современного кризиса мирового порядка, вызванного агрессивными действиями российского империализма. Скептически оценивая шансы Украины по разработке в сжатые сроки собственного ядерного оружия и вступления в ближайшее время в НАТО, автор выдвигает к обсуждению предложение создания военно-политического блока стран, которые могут стать объектом российской агрессии. Формулируются цели и задачи блока, определяются его потенциальные участники, анализируются последствия, вытекающие из построения системы коллективной безопасности стран Балтийско-Черноморского пространства.

Ключевые слова: национальная безопасность, система коллективной безопасности, военно-политический блок, военная агрессия, российский империализм.

* * *